

Výběr z nově vydaných titulů¹

Olga Čejková, FF MU, Ústav religionistiky

Sajjid Qutb (2013). *Milníky na cestě*. Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2186-1

Anotace: Spis egyptského muslimského myslitele a aktivisty (popraven 1966) představuje klíčový text soudobého islámského fundamentalismu (islamismu), jímž se inspirují přinejmenším dvě generace náboženských radikálů po celém islámském světě. Překladatel a rovněž autor zevrubného historického úvodu, český arabista a islamolog Miloš Mendel, nabízí české zainteresované veřejnosti, intelektuálům, novinářům a studentům arabistiky, religionistiky, politologie a dalších společenskovědních oborů, přesný překlad Milníků, opatřený podrobným kritickým poznámkovým aparátem a komentářem k řadě klasických islámských termínů a neologismů, kterých Sajjid Qutb užívá. Překladatelův zevrubný úvod nabízí vhled do historicko-kulturního kontextu Egypta 20. století se všemi jeho tzv. „ideovými boji“ o sekulární či náboženskou podobu státu. V tomto kontextu vysvětluje na osobě Sajjida Qutba pocity a politické postoje té vrstvy egyptské společnosti, která odmítala západní model parlamentarismu a demokracie i revolučně nacionalistický projekt sekulární totality. Vlastní překlad Qutbovy knihy je zamýšlen mj. jako případný studijní text pro studenty arabistiky a islamologie, a proto poměrně věrně sleduje arabský originál po stylistické stránce. Qutbovy Milníky na cestě v překladu Miloše Mendela představují pro českou veřejnost další „vstupní bránu“ do složitého procesu pochopení střetů různých myšlenkových proudů v arabském a islámském světě. Nabízená práce je mimořádně aktuální zejména v souvislosti s událostmi na Blízkém východě, známými jako „Arabské jaro“. Přeložil Miloš Mendel.

Radoslav Hlúšek (2014). *Nican mopohua: Domorodý príbeh o zjavení*

***Panny Márie Guadalupskej*. Bratislava: Chronos.**

ISBN: 978-80-89027-40-8

Anotace: Panna Mária Guadalupská, lepšie povedané Naša pani z Guadalupe či Panna z Guadalupe, ako by správne zneli preklady jej španielskych mien (Nuestra Señora de Guadalupe, resp. Virgen de Guadalupe), predstavuje ústredný bod v mexickom katolicizme, ktorého význam výrazne presahuje náboženské hranice. Jej kult a úcta k nej sa stali spoločenským fenoménom, ktorý v priebehu mexických dejín neraz určoval, alebo aspoň poznačil, charakter rôznych udalostí (vojna za nezávislosť, revolúcia atď.), vďaka čomu v priebehu času získala status nielen náboženského, ale aj národného symbolu krajiny a jej postavením neotriasol ani prienik ľavicových myšlienok či protestantizmu v 20. storočí.

¹ Texty anotací jsou převzaty od nakladatelů. Redakčně upraveno.

Dušan Deák & Daniel Jasper (Eds.) (2014). *Rethinking western India: The Changing Contexts of Culture, Society and Religion*. New Delhi: Orient Blackswan.

ISBN: 8125055827

Anotace: While investigating the cultural, social and political dynamics in Maharashtra, *Rethinking Western India* looks into the relations and processes that make up what are usually thought to be regional problems. The essays show how the regional must be understood in contexts that supersede the region and geographical determinism. The opening essays not only contextualise Maharashtrian texts as coherent wholes, but also the meanings contained within these texts, thereby addressing the semantics of the social. A focus on the mechanics of the social the interface of actions that articulate societal relationships at different levels, and of different characters is attempted by the next set of essays. The concluding essays emphasise how local dynamics are as much a part of forces ostensibly beyond Maharashtra, as they are products of dynamics within Maharashtra. There is, therefore, a deep analysis of the social and cultural referents upon which collective identities are built.

Jana Karlová (2014). *Slavnosti a rituály jako zpráva o obrazu světa*.

Praha: Pavel Mervart.

ISBN: 978-80-7465-076-5

Anotace: Kniha zpracovává problematiku slavností a rituálů západního kulturního okruhu s důrazem na české venkovské prostředí. Upozorňuje na vztah svátečních událostí a obřadů s příslušným sociokulturním systémem; akcentuje zejména jejich provázanost s obrazem světa – symbolickým interpretačním schématem, které umožňuje porozumět tomu, co nás obklopuje. Klíčovým motivem práce se tak stává úvaha nad potřebou orientace a vymezení identity v příslovečném chaosu současného světa a nad tím, jaký je v tomto ohledu význam malých venkovských společenství.

Hanuš Nykl (2014). *Náboženství v ruské kultuře*. Praha: Pavel Mervart.

ISBN: 978-807465-078-9

Anotace: Rusko je z náboženského hlediska jedinečnou zemí. Kromě postavení největšího pravoslavného státu světa má primát i v dalších oblastech. V Evropě je státem s nejvyšším počtem muslimů. V Rusku se také nachází jediná autonomní součást evropského státu, která má převážně buddhistický charakter (Kalmycko). Před revolucí mělo Rusko nejpočetnější židovskou komunitu na světě. Tato země je však bohatá i na další pozoruhodné náboženské jevy. Předkládaná publikace hovoří o fenoménu pravoslaví a jeho hlavních kategoriích (čas, bohoslužba, ikony, obřady), seznamuje s uzavřeným světem starověrců a podává celistvý přehled o hlavních náboženstvích dnešního Ruska.

Miguel León-Portilla (2013). *Conquista pohledem poražených: Vyprávění indiánů o dobytí Mexika*. Praha: Pavel Mervart.

ISBN: 978-80-7465-050-5

Anotace: Do roku 1959 byla jediným uceleným svědectvím o conquistě vítězná kronika španělských dobyvatelů. Až mexický antropolog a historik Miguel León-Portilla shromáždil texty původních obyvatel, přeložené z jazyka náhuatl Ángelem

Maríou Garibayem, a zpřístupnil je v díle Conquista pohledem poražených. Kniha přináší vyobrazení bojů s conquistadory a pád aztécké říše tak, jak na tyto události nahlíželi indiáni z Tenochtitlánu, Tlatelolka, Texcoka, Chalka a Tlaxcaly. Nyní má i český čtenář možnost poznat indiánská líčení předznamenávající katastrofu, popis postupu Cortésových armád, kroniku hrdinských bitev dávných Mexiků bojujících za svou kulturu i za své životy, žalozpěv za civilizaci, která byla navždy smetena z povrchu zemského, i velkou epopej o počátku mexické národní identity – knihu Conquista pohledem poražených, jež se zařadila mezi klasická díla mexické literatury.

Karl H. R. Frick (2014). *Osvícení v tradici gnosticko-teosofických a alchymicko-rosenkruciánských tajných společností do konce 18. století.*

Praha: Academia.

ISBN: 978-80-200-2257-8

Anotace: Důkladná, velmi rozsáhlá práce německého lékaře-spisovatele Karla R. H. Fricka se kromě témat vyslovených v názvu zabývá souvisejícími pojmy gnóze, novoplatonismu, astrologie, alchymie, kabaly aj. Podrobně informuje o všech rosenkruciánských, zednářských, teosofických a pansofických společnostech, k jejichž působení autor našel literaturu, často velmi vzácnou a těžkou dostupnou, ze které ve své knize také hojně cituje. Tento způsob výkladu čtenáři odhaluje netušenou šíři zájmu o „tajemné“ u společenských elit všech historických epoch. Frick se snaží k látce, jež bývá někdy pojmána ateistickou i věřící společností nepřátelsky, přistupovat nekonfesionálně, svobodně, se zjevnou sympatií k hledačům „prapodstaty“ života. Z němčiny přeložil Pavel Krummer.

Jean-Claude Schmitt & Jacques Le Goff (2014). *Encyklopedie středověku.*

Praha: Vyšehrad.

ISBN: 978-80-7429-130-2

Anotace: Tento výkladový slovník je rozsahem i pojetím ojedinělým pokusem představit epochu středověku v celé její šíři a plasticitě. Každé z více než osmi desítek hesel je samostatným esejem. Dva přední francouzští historici-medievalisté v knize shromáždili přes osm desítek hesel, samostatných a ucelených esejů, věnovaných podstatným skutečnostem a tématům středověkého života: nalezneme mezi nimi jak tradiční témata politických dějin („Král“, „Šlechta“, „Válka a křížová výprava“), dějin hospodářských („Peníze“, „Řemeslníci“, „Půda“), kulturních („Katedrála“, „Literatura a literatury“, „Poutnictví“, „Symbol“), tak hesla věnovaná základním vrstevnicím mentální krajiny středověkého člověka, často už pouhým názvem naznačující napětí mezi protikladnými složkami pojednávaných témat: „Mužství a ženství“, „Řád a stavy“, „Střed a periferie“, „Svoboda a otroctví“, „Ústní a písemné“. Stranou nezůstávají ani „periferie“ středověkého Západu: „Byzanc a Západ“, „Islám“ či „Moře“. Složení autorského kolektivu je podobně rozmanité – převažují v něm autoři francouzští, ale vedle nich nalézáme i odborníky z Itálie, Německa, Anglie, Spojených států, Polska i Ruska. Podařilo se tak encyklopedii vtisknout celoevropský rozměr, byť její zaměření zůstává v první řadě západoevropské a v samém centru pozornosti je pochopitelně Francie. Díky knize dojde čtenář k hlubšímu pochopení oné nejednoznačné, vzrušující a v mnohém klíčové epochy evropských dějin.

Jan Sokol (2013). *Mistr Eckhart a středověká mystika*. Praha: Vyšehrad. E-kniha.

Anotace: Výbor z textů velkého německého mystika 13. století s obsáhlou úvodní studií Jana Sokola. Reedice úspěšné knihy věnované středověké mystice, zejména dílu významného německého náboženského myslitele Mistra Eckharta. Úvodní studie Jana Sokola spolu s vysvětlujícími poznámkami otevírá přístup k předkládaným spisům širokému okruhu čtenářů. Mezi vybranými spisy nechybějí entuziastická Eckhartova kázání odhalující bezprostředně samotné jádro Eckhartova myšlení v jeho místy doslova „syrové“ podobě. Do výboru jsou zařazeny rovněž překlady několika dalších dobových textů, které doplňují celkový rámeček myšlenkového dědictví Mistra Eckharta.